

PATIËNTENBEGELEIDING : WHAT'S IN A NAME ?

Een zicht op psychosociaal werk binnen de ziekenhuiscontext

Universitair
Ziekenhuis
Brussel

Lien Van Den Eynde – Sociaal verpleegkundige gastro-enterologie & infectiologie, referentieverpleegkundige pijnkliniek
Sara Baré – Sociaal verpleegkundige kinderneurologie, referentieverpleegkundige

Patiëntenbegeleiding : Wie zijn we?

Universitair
Ziekenhuis
Brussel

●●● MISSIE EN VISIE UZ BRUSSEL EN PATIËNTENBEGELEIDING

- De Mens centraal
 - Altijd op de eerste plaats
 - Wederzijds respect
 - Ongeacht afkomst, taal, sociale status of filosofische overtuiging
 - Respect voor recht op zelfbeschikking
 - Verdraagzame samenleving
 - Humanistische houding in combinatie met medische expertise
 - Wetenschappelijk onderzoek en doorlopende innovatie

●●● MISSIE EN VISIE UZ BRUSSEL EN PATIËNTENBEGELEIDING

- Kenmerken van onze zorg
 - Toegankelijke basisgeneeskunde en innovatieve spitsstechnologie van de hoogste kwaliteit
 - Vrij onderzoek en onderwijs
 - Nederlandstalig = meertalig
 - Sociaal : Betaalbare zorg
 - Open en gedreven

000 PATIËNTENBEGELEIDING

- De patiënt komt altijd op de eerste plaats
- Toegankelijk voor elke patiënt en zijn omgeving binnen het ziekenhuis
- Continue bijscholing
- Samenwerking met alle diensten binnen UZ Brussel
- Deze dienstverlening is gratis en strikt vertrouwelijk

●●● Patiëntenbegeleiding zorgt dat de kwalitatieve zorg van binnen het ziekenhuis doorgetrokken wordt naar de thuisomgeving van de patiënt.

000 26 SOCIAAL VERPLEEGKUNDIGEN EN SOCIAAL WERKERS

Sociale dienst voor alle patiënten in behandeling in het UZ Brussel.

Verbonden aan een welbepaalde medische dienst of specialiteit.

••• TOEGEWENZEN SOCIAAL WERKER PER DIENST

- Urgent & Intensive Care

Spoedgevallendienst

Intensieve Zorgen

TOEGEWENZEN SOCIAAL WERKER PER DIENST

- **Moeder-Kind**

Materniteit

Neonatologie

Consultatie gynaecologie en prenatale geneeskunde

Abortusconsultatie

TOEGEWENZEN SOCIAAL WERKER PER DIENST

- **Volwassenen**

Prehospitalisatie

Hospitalisatie geneeskunde

Hospitalisatie heelkunde

Abdominale, oncologische thoraxheelkunde & plastische heelkunde

Revalidatie

Psychiatrie

Geriatric

TOEGEWENZEN SOCIAAL WERKER PER DIENST

- **Pediatrie**

Kinderziekenhuis (hospitalisatie & intensive care)

Kinderneurologie

Diabetesconventie

TOEGEWENZEN SOCIAAL WERKER PER DIENST

• Ambulante diensten

Pijnkliniek

Dialyse

Kankercentrum

ARC (AidsReferentieCentrum)

Geheugenkliniek

NMRC

Klinefelter Kliniek

Mucovisidose referentiecentrum (volwassenen & pediatrie)

Wat doen we?

Universitair
Ziekenhuis
Brussel

●●● Health is a state of complete physical, mental and social wellbeing and not merely the absence of disease or infirmity

WHO, 1948

Sociale situatie

Doorverwijzen

WZC

Luisterend oor

Palliatieve zorgen

Hulpmiddelen

Thuiszorgdiensten

Continue bijscholing

Ziekenvervoer

Thuisverpleging

Patiëntenbegeleiding

Fedasil

Politie

Mutualiteiten

Multidisciplinair

Revalidatie

Vredegerecht

FOD

OCMW

Sociale landkaart

●●● WAT DOEN WE?

- **Sociale anamnese**
 - Bij 75-plussers en risicopatiënten
 - Op vraag van de hulpverlener

 - Navragen thuissituatie
 - Reeds professionele thuishulp aanwezig?
 - Betrokken familieleden / vrienden / buren?
 - Mobiliteit in thuissituatie?

••• WAT DOEN WE?

- Coördinatie
 - Thuiszorgdiensten
 - Palliatieve thuiszorg
 - Vervoer van en naar het ziekenhuis
 - Residentiële opnames

●●● WAT DOEN WE?

- Voorlichting

- Aanbieden van de verschillende mogelijkheden in thuiszorg
- Info over residentiële opnames in WZC, revalidatiecentra
- Informatie betreffende aanvragen premies zoals bijvoorbeeld :
 - Incontinentieforfait
 - Mantelzorgpremie
 - Palliatief forfait

●●● WAT DOEN WE?

• Ontslagvoorbereiding

- Aanvragen thuiszorgdiensten : thuisverpleging, gezinshulp, poetsdienst, traiteur,...
- Opstarten palliatieve thuiszorg
- Aanvragen hulpmiddelen : Ziekenhuisbed, rolstoel, toiletstoel, rollator,...
- Plaatsing WZC / kortverblijf
- Aanvragen revalidatiecentra / hersteloord
- Niet-dringend ziekenvervoer / reeksvervoer

●●● WAT DOEN WE?

- Administratieve begeleiding
 - Aanvragen tussenkomst OCMW
 - Aanvraag voorlopige bewindvoering bij vredegerecht
 - Vragen m.b.t. facturatie
 - Administratie mutualiteit : arbeidsongeschiktheid, verzekeringen, attesten terugbetaling

●●● WAT DOEN WE?

- Psychosociale begeleiding

Van zowel patiënt als omgeving

Door individuele en familiegesprekken, al dan niet multidisciplinair

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG IN DE ZIEKENHUISCONTEXT

Ziekte of behandeling kan het leven ingrijpend veranderen
Gevolgen voor thuissituatie, werksituatie, relatie, dagbesteding,
toekomstperspectief
Gevoel van angst, verdriet en onmacht

→ Luisterend oor en ondersteuning.

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG BINNEN DE ZIEKENHUISCONTEXT

Moeilijkheden binnen de thuissituatie : (on)voldoende ondersteuning?

Mantelzorgbelasting

Mobiliteit

Zelfredzaamheid

→ Is terugkeer naar huis mogelijk?

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG BINNEN DE ZIEKENHUISCONTEXT

Behandeling binnen het ziekenhuis : patiënt en familie staan niet op dezelfde lijn.

Luisterend oor voor alle partijen.

Gesprek samen met arts kan hier een grote hulp zijn.

Ondersteunen in de keuzes van patiënt en familie.

Mogelijkheden bespreken.

→ Meerzijdig partijdig

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG BINNEN DE ZIEKENHUISCONTEXT

Eenzaamheidsproblematiek

Geen netwerk om op terug te vallen

Invloed op huishoudelijk werk, dagdagelijkse bezigheden, administratie.

(sociaal) vangnet van de patiënt wordt nagegaan.

Aanbieden en voorstellen van de verschillende thuiszorgdiensten en hulpmiddelen.

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG BINNEN DE ZIEKENHUISCONTEXT

(directe) retour naar huis is onmogelijk

Ingrijpend voor patiënt en naasten

Uit vertrouwde omgeving

Zorgt voor angstgevoelens en verdriet

Ondersteunend gesprek met zicht op de verschillende mogelijkheden

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG BINNEN DE ZIEKENHUISCONTEXT

Cognitieve toestand van de patiënt

Reeds gekend of acuut.

Inschatting maken van de risico's ikv ontslagplanning en dit bespreken met team, patiënt en familie.

Multidisciplinaire benadering.

Indien de cognitieve toestand van de patiënt het niet toelaat een gesprek te voeren → Wettelijk vertegenwoordiger via cascadesysteem of door patiënt aangeduid.

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG BINNEN DE ZIEKENHUISCONTEXT

Financiële zorgen

Ziekenhuisopname = veel administratie

Wat kost een (verlengde) hospitalisatie?

Elke patiënt heeft een mutualiteit, maar niet elke patiënt heeft een hospitalisatieverzekering.

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG BINNEN DE ZIEKENHUISCONTEXT

Slecht nieuws tijdens opname

Opname in kritieke toestand

→ Hoe moet het verder?

→ Wat in de thuissituatie?

→ Ondersteuning van patiënt en familie

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG BINNEN DE ZIEKENHUISCONTEXT

Palliatieve setting :

Mogelijkheden tot retour naar huis worden bekeken.

→ Palliatieve thuiszorgdiensten

Geen retour naar huis? → Palliatieve eenheid.

PST : Palliatief Support Team

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG BINNEN DE ZIEKENHUISCONTEXT

Individuele –en familiegesprekken

Al dan niet multidisciplinair

Verschillende mogelijkheden na hospitalisatie bespreken

Luisterend oor bieden zorgt voor geruststelling

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG BINNEN DE ZIEKENHUISCONTEXT

Advies psychologen gevraagd bij o.a. :

- Slecht nieuwsgesprek
- Depressieve gemoedstoestand
- Cognitieve achteruitgang

→ Noden op psychisch vlak

●●● PSYCHOSOCIALE ZORG BINNEN DE ZIEKENHUISCONTEXT

Psychosociale ondersteuning van patiënt en naasten op de moeder-kindafdeling.

Contactname met ouders op de materniteit, verloskwartier of neonatale eenheid.

Frequentie van de begeleidingsgesprekken is afhankelijk van de situatie.

Info geven rond administratief en juridisch kader.

●●● FUNDAMENTELE PRINCIPES

- Aandacht voor de integrale persoon
- De interactie met zijn/haar omgeving
- Het streven naar autonomie van de patiënt

Sociale dienst Pediatrie

Universitair
Ziekenhuis
Brussel

000 ALGEMEEN

- Een ziekenhuisopname is voor een kind en zijn gezin een ingrijpende gebeurtenis. Of het nu gaat om een geplande of een plotse opname, verdriet en stress is er altijd.
- Een hospitalisatie kan ook het psychosociale evenwicht van een gezin in gedrang brengen waardoor er verschillende problemen kunnen ontstaan op psychologisch, sociaal, administratief en financieel vlak.
- De taak van een sociaal verpleegkundige hierin is het gezin begeleiden op verschillende domeinen waar er zich problemen voordoen. Dit gebeurt tijdens de hospitalisatie en indien nodig ook na ontslag.
- De chronische zieke kinderen worden tijdens hun volledige behandeling zowel bij opname als ambulant begeleid.

000 EEN OVERZICHT

Kinderziekenhuis: hospitalisatie
& intensieve zorgen

Consultaties Algemene Pediatrie

Consultaties Kinderpneumologie

Consultaties Kinderneurologie

Consultaties Cardiologie

...

Mucovisidose

Referentiecentrum autisme

Neuromusculair referentiecentrum

Centrum voor erfelijke
metabole aandoeningen

Referentiecentrum follow
up prematuriteit

Referentiecentra Cerebral Palsy

Conventie Kinderdiabetes

Centrum voor ontwikkelingsstoornissen

●●● WAT DOEN WE?

Sociale anamnese

Op vraag van arts, hulpverlener of hospitalisatieafdeling of ouders/netwerk

Op consultatie via afspraak of op de afdeling

In kaart brengen van de noden van het kind en zijn ouders

Onveilige of zorgwekkende situaties in kaart brengen en indien nodig melden aan betrokken instanties. Opvolging plaatsingen jeugdrechtbank op pediatrie

●●● WAT DOEN WE?

Administratieve ondersteuning

Verhoogde kinderbijslag/Integratietegemoetkoming

Vlaams agentschap voor personen met een handicap

Zorgverzekering

Loopbaanonderbreking

Financiële problematiek

Terugbetaling enterale en parenterale voeding

Tegemoetkomingen en terugbetaling via mutualiteit

Ondersteuning aanvragen aan het OCMW

Aanvraag bewindvoering

Oriëntering: bijzonder onderwijs en thuisbegeleiding

●●● WAT DOEN WE?

Ontslagvoorbereiding

Aanvraag residentiële revalidatie of ambulante revalidatie

Aanvragen thuiszorg: thuisverpleging, gezinshulp, poetsdienst...

Aanvraag respijtzorg (Villa Roozerood, Villa Indigo...)

Aanvragen hulpmiddelen : hoog-laag bed, rolstoel, toiletstoel, rollator...

Opstart sondevoeding of parenterale voeding

Niet-dringend ziekenvervoer

●●● WAT DOEN WE?

Ambulante opvolging

Aanvragen verhoogde kinderbijslag: dossier beheren, aanvraag en beslissing opvolgen.

Opvolging thuiszorg

Vernieuwen van terugbetalingen mutualiteit opvolgen

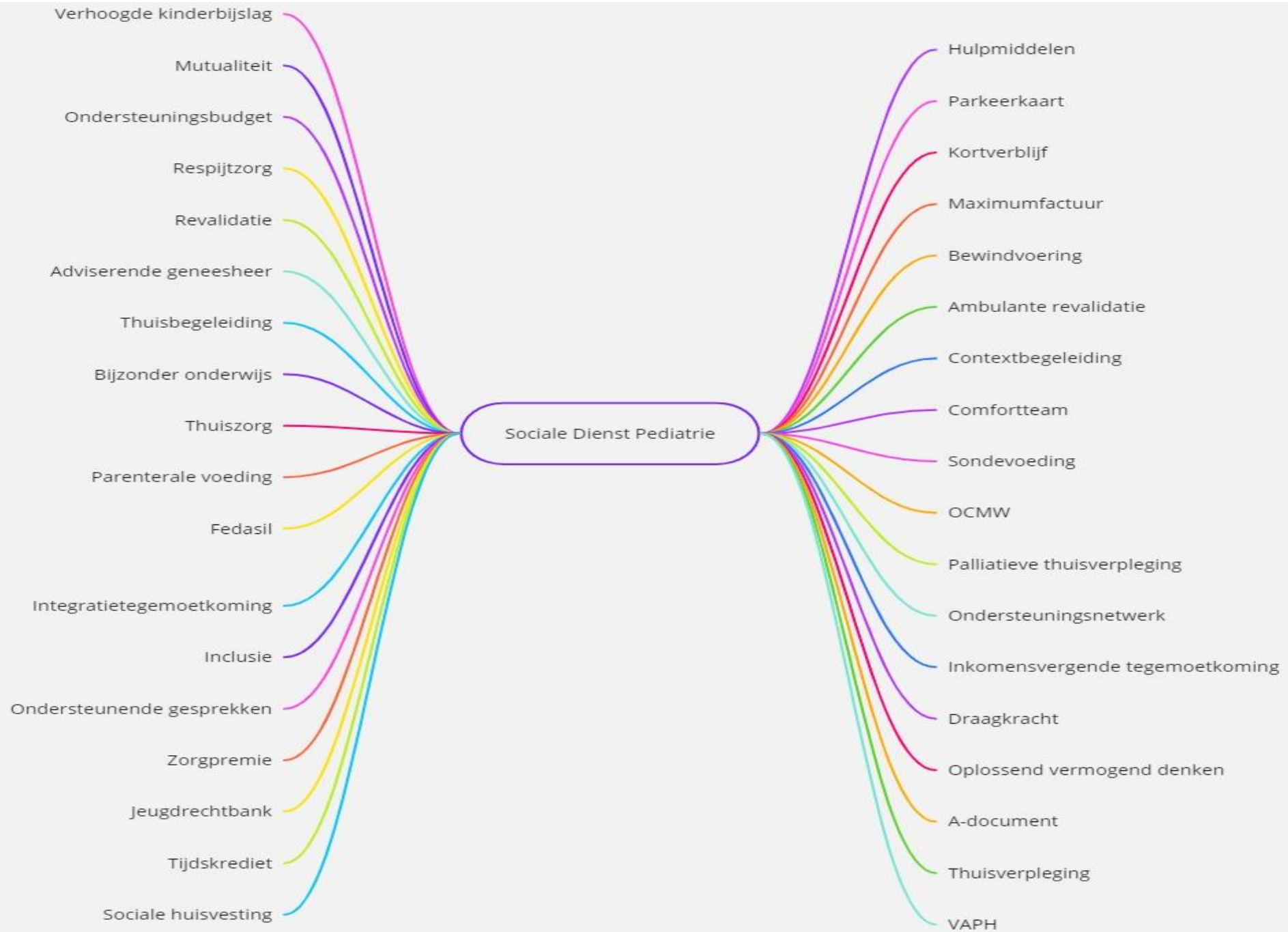
Inschrijving bijzonder onderwijs

Doorverwijzing thuisbegeleiding

Ondersteunend gesprek met ouders

Draagkracht ouders opvolgen

Huisvesting: aanpassing woning of sociale huisvesting

HOE VERHOUDT PATIËNTENBEGELEIDING ZICH TOT DE DIENST KLINISCHE PSYCHOLOGIE?

- Verbonden aan specifieke dienst
- Geldt niet voor alle diensten
 - Hier stuiten we op moeilijkheden
- Mogelijkheid tot liaisonpsycholoog?
 - Bepaalde criteria

VRAGEN?

DANK U

Universitair
Ziekenhuis
Brussel

Dienst patiëntenbegeleiding
Route 890

02/477 88 01
Socialdienst@uzbrussel.be
Ma-vrij : 8.00 - 16.00 uur

